

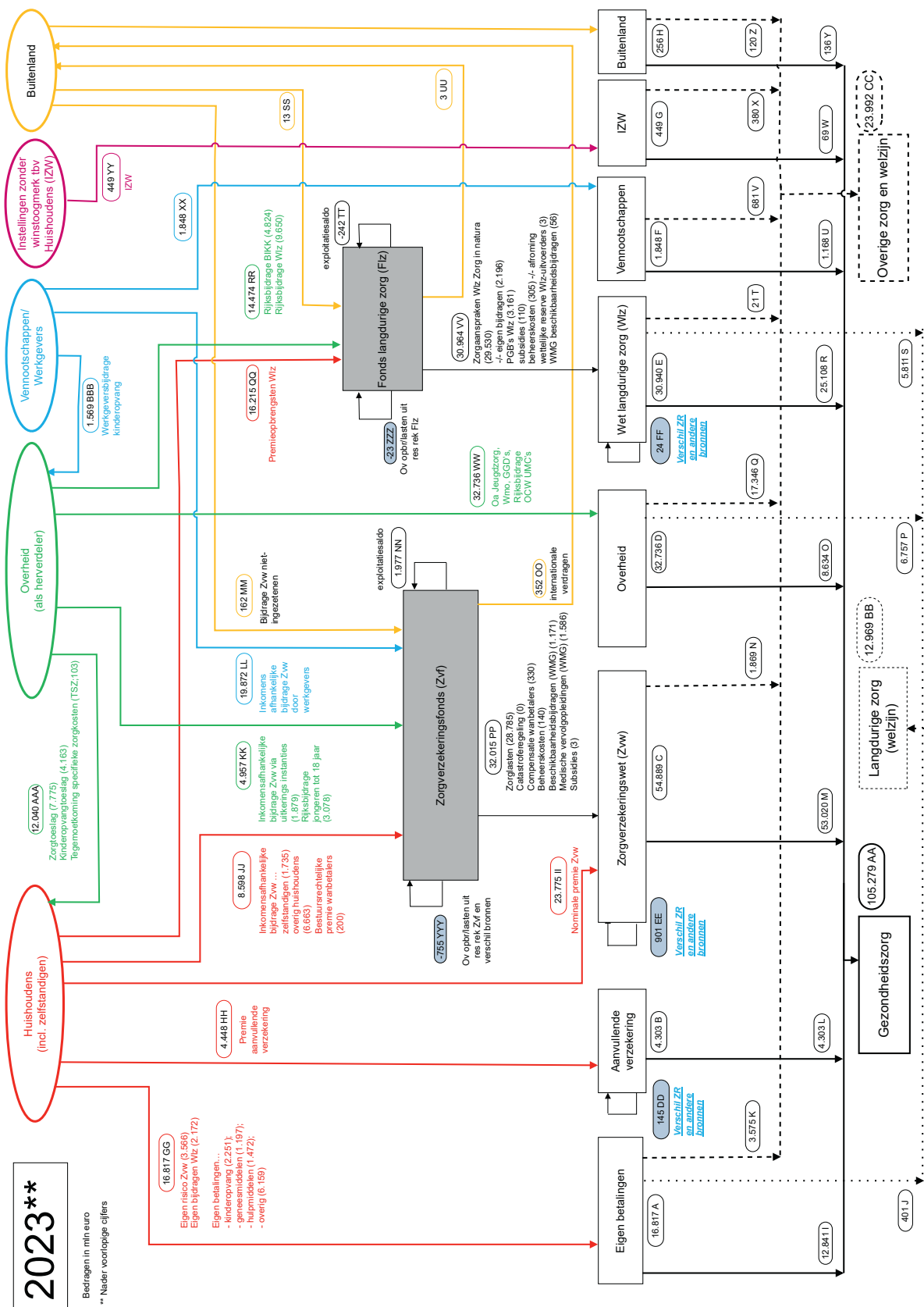
Paper

Toelichting Stroomschema Uiteindelijke financiering 2023

Oktober 2025

2023**

Bedragen in mln euro
** Nader voorlopige cijfers

Toelichting Stroomschema Uiteindelijke financiering 2023

ZR = Zorgrekeningen

Totaal uitgaven per financieringsvorm

- A Eigen betalingen door huishoudens (ZR)
- B Aanvullende zorgverzekering (ZR)
- C Zorgverzekeringswet (Zvw) (ZR) *Inclusief beschikbaarheidsbijdragen Wet Marktordening Gezondheidszorg (WMG).*
- D Overheid (ZR) *Exclusief werkgeversbijdrage Zvw door overheid als werkgever. Inclusief overige betalingen voor zorg door overheid als werkgever (bijv. arbo- en reïntegratiediensten).*
- E Wet langdurige zorg (Wlz) (ZR) *Inclusief Beschikbaarheidsbijdragen Wet Marktordening Gezondheidszorg (WMG).*
- F Bedrijven (incl. zelfstandigen) (ZR) *Uitgaven door bedrijven aan arbo- en reïntegratiediensten en ondersteunende diensten. Inclusief zelfstandigen (in de rol van werkgever).*
- G Instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (ZR) *Uitgaven door instellingen zonder winstoogmerk tbv Huishoudens (IZWH). Indien minder dan 50% van de productiekosten wordt gedekt door verkopen en de IZW wordt (hoofdzakelijk) gefinancierd door de overheid, maar wordt niet gecontroleerd door (staat niet onder toezicht van) de overheid is sprake van een IZW ten behoeve van Huishoudens. Betreft niet-verplichte financieringsvormen en programma's met niet op bijdragen berustende uitkeringen op basis van donaties van particulieren, de overheid of ondernemingen.*
- H Buitenland (ZR) *Betalingen door niet-ingezetenen voor gebruik van verzekerde en niet-verzekerde zorg in Nederland. Inclusief betalingen voor geneesmiddelen en 'eigen betalingen' door niet-ingezetenen.'*

Totaal uitgaven aan ..

- AA ... Gezondheidszorg (ZR)
Hieronder vallen de curatieve (geneeskundige) zorg, revalidatiezorg, langdurige zorg voor de gezondheid, ondersteunende diensten, genees- en hulpmiddelen, preventieve zorg en beleid en beheer van het gezondheidszorgstelsel. Langdurige zorg voor de gezondheid omvat de onderdelen behandeling, verpleging en persoonlijke verzorging. De woon- of verblijfkosten zijn inbegrepen, indien dat bij de behandeling of verzorging hoort (zoals bij ziekenhuizen, revalidatiecentra en verpleeghuizen). Niet inbegrepen is sociale langdurige zorg dat vooral uit huishoudelijke verzorging en begeleiding bestaat.

BB ... Langdurige zorg (welzijn) (ZR)
Hieronder vallen de sociale hulp in de vorm van huishoudelijke verzorging en overige sociale hulp, maar niet activiteiten van sociaal-culturele aard.

CC ... Overige zorg en welzijn (ZR)

Uitgaven aan Gezondheidszorg

I ... vanuit Eigen betalingen door Huishoudens (ZR)

L ... vanuit Aanvullende verzekering

M ... vanuit Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet Marktordening Gezondheidszorg (WMG) (ZR)

O ... door Overheid (ZR)

R ... vanuit Wet langdurige zorg (Wlz) en Wet Marktordening Gezondheidszorg (ZR)

U ... door Bedrijven (ZR)

W ... door Instellingen zonder winstoogmerk (ZR)

Y ... door Buitenland (ZR)

Uitgaven aan Langdurige zorg (welzijn)

J ... vanuit Eigen betalingen door Huishoudens (ZR)

P ... door Overheid (ZR)

S ... vanuit Wet langdurige zorg (Wlz) (ZR)

Uitgaven aan Overige zorg en welzijn

K ... vanuit eigen betalingen door Huishoudens (ZR)

N ... vanuit Zorgverzekeringswet (Zvw) (ZR)

Q ... door Overheid (ZR)

T ... vanuit Wet langdurige zorg (Wlz) (ZR)

V ... door Bedrijven (ZR)

X ... door Instellingen zonder winstoogmerk (ZR)

Z ... door Buitenland (ZR)

Overige geldstromen in de zorg

GG Eigen risico Zvw (Zorginstituut), eigen bijdragen Wlz (Zorginstituut), Eigen betalingen door huishoudens voor o.a. kinderopvang, geneesmiddelen en therapeutische middelen (geleverd door apotheken, drogisten, opticiëns en audiciëns) (ZR)

- HH Premie aanvullende zorgverzekering (ZR)
- II Nominale premie Zorgverzekeringswet (Zvw) (Rijksbegroting ministerie van VWS)
- JJ Bestuursrechtelijke premie wanbetalers (Zorginstituut) en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw zelfstandigen (Belastingdienst) en overige huishoudens (NR)
- KK Rijksbijdrage jongeren tot 18 jaar (Zorginstituut) en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw Overheid via uitkeringsinstanties (inclusief extra bijdrage door SVB uit Ouderdomsfonds¹⁾) (NR)
- LL Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw door werkgevers (incl. overheid als werkgever en zelfstandige met personeel in de rol van werkgever) (NR)
- MM Inkomensafhankelijke premie Zvw door niet-ingezetenen (*personen die in het buitenland wonen en verzekerd zijn ten laste van Nederland*). Deze groep bestaat uit gepensioneerden en hun gezinsleden en de gezinsleden van grensarbeiders (Zorginstituut)
- OO Internationale verdragen, ten laste van Zorgverzekeringsfonds (Zvf) (Zorginstituut) *Dit betreft het saldo van betalingen van medische zorg voor in verdragslanden wonende of verblijvende personen die in Nederland voor zorg verzekerd zijn. En bestaat daarnaast uit het saldo van baten in de vorm van vorderingen op het buitenland in opdracht van de organen van woon- en verblijfplaats en de lasten Zvf t.o.v. de organen van woon- en verblijfplaats.*
- PP Zorglasten Zvf, compensatie wanbetalers, beschikbaarheidsbijdragen curatieve zorg (WMG), medische vervolgopleidingen (WMG), beheerskosten (Zorginstituut), subsidie 'anonieme e-mental health' (Zorginstituut) (WMG: Wet Marktordening Gezondheidszorg)
- QQ Premieopbrengsten Wet langdurige zorg (Wlz) (Zorginstituut)
- RR Rijksbijdrage BIKK (Zorginstituut) *BIKK staat voor Bijdrage in de Kosten Kortingen, die het Flz ontvangt van de overheid. Via deze bijdrage wordt het fonds gecompenseerd voor het drukkend effect op de Wlz-premies dat uitgaat van de belastingherziening 2001. En Rijksbijdrage Wlz (Zorginstituut).*
- SS Internationale verdragen, ten gunste van het Fonds langdurige zorg (Flz) (Zorginstituut) *Dit betreft voornamelijk zorg aan in het buitenland verzekerde personen.*
- UU Internationale verdragen, ten laste van het Fonds langdurige zorg (Flz) (Zorginstituut) *Dit betreft voor het grootste deel lasten in het kader van de overgangsregeling voor personen die in 2005 ziekenfondsverzekerd waren en AWBZ-zorg in het buitenland genoten. Een kleiner deel betreft de lasten voor acute Wlz-zorg van ingezetenen die in het buitenland verblijven.*

¹⁾ Door de invoering van de Wet Uniformering Loonbegrip (per 1 januari 2013) draagt de SVB een extra bedrag af aan het Zvf. Dit betreft het verschil tussen het hoge (6,68%) en het lage (5,43%) inkomensafhankelijke bijdragetarief berekend over de door de SVB gedane uitkeringen uit het Ouderdomsfonds.

- VV Zorgaanspraken Wet langdurige zorg (Wlz) (Zorg in natura -/- eigen bijdragen Wlz) (Zorginstituut), persoonsgebonden budgetten (PGB's) Wlz (Zorginstituut), Subsidies (*Algemene Dagelijkse Levensbehoefte (ADL)*), beheerskosten Wlz, WMG beschikbaarheidsbijdragen voor Medische Vervolgopleidingen (Zorginstituut) (WMG: Wet Marktordening Gezondheidszorg)

- WW Uitgaven door overheid aan aanbieders van gezondheids- en welzijnszorg en de instellingen voor beleid en beheer op het terrein van de zorg. *Exclusief werkgeversbijdrage Zvw door overheid als werkgever. Inclusief overige betalingen voor zorg door overheid als werkgever (bijv. arbo- en reïntegratiediensten).* (Zorgrekeningen)

- XX Uitgaven door bedrijven aan arbo- en reïntegratiediensten en ondersteunende diensten. *Inclusief zelfstandigen (in de rol van werkgever).* (Zorgrekeningen)

- YY Uitgaven door instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens. *Niet-verplichte financieringsvormen en programma's met niet op bijdragen berustende uitkeringen op basis van donaties van particulieren, de overheid of ondernemingen.* (Zorgrekeningen)

- AAA Zorgtoeslag (Rijksjaarverslag Ministerie van VWS), Kinderopvangtoeslag (SZW), Tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ) (Rijksbegroting ministerie van VWS)

- BBB Werkgeversbijdrage kinderopvang (SZW) *Verplichte procentuele premie betaald door werkgevers. Deze premiebetaling is gestart in 2007. Voor 2023 betreft dit een opslag van 0,5% op de premie voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)*

Saldi

- NN Exploitatiesaldo Zorgverzekeringsfonds (Zvf) (Zorginstituut)

- TT Exploitatiesaldo Wet langdurige zorg (Wlz) (Zorginstituut)

- YYY Saldo van overige (niet afzonderlijk in het stroomschema genoemde) opbrengsten en lasten uit de resultatenrekening van het Zorgverzekeringsfonds (Zvf) (Zorginstituut) en verschil bronnen (NR/Zorginstituut)

- ZZZ Saldo van overige (niet afzonderlijk in het stroomschema genoemde) opbrengsten en lasten uit de resultatenrekening van het Fonds langdurige zorg (Flz) (Zorginstituut)

- DD Verschil ZR en andere bron Aanvullende verzekering

- EE Verschil ZR en andere bronnen Zorgverzekeringswet (Zvw)

- FF Verschil ZR en andere bronnen Wet langdurige zorg (Wlz)

Geraadpleegde bronnen

- Centraal Bureau voor de statistiek; Zorgrekeningen (ZR), Nationale Rekeningen (NR);
- Zorginstituut, Publicatie cijfers Zvw en Wlz;
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Rijksjaarverslag en begroting;
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Rijksjaarverslag;
- Belastingdienst.

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
-	(indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het cijfer is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
2024-2025	2024 tot en met 2025
2024/2025	Het gemiddelde over de jaren 2024 tot en met 2025
2024/'25	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2024 en eindigend in 2025
2022/'23-2024/'25	Oogstjaar, enz., 2022/'23 tot en met 2024/'25

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2025.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.